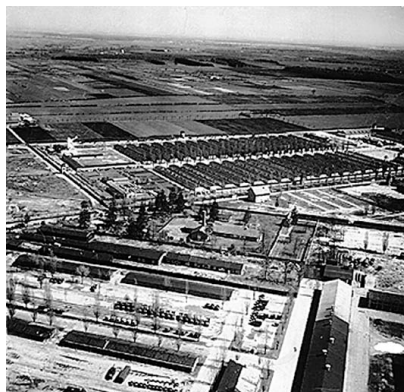

ДАХАУ (Dachau) — місто у федеральній землі Баварія, Німеччина. Знаходиться на р. Ампер за 16 км на Пн.-Зх. від Мюнхена. Насел. 40 тис. осіб (2007). Діють підприємства електротех. промисловості й з виробництва паперу. Засн. наприкінці 8 ст., у писем. джерелах вперше згадане під 805 р., місто від 1937. Серед архіт. пам'яток — замок Віттельсбахів і парафіял. церква (1625).

У березні 1933 на околиці Д. відкрито перший нацист. концтабір для утримання політ. противників режиму, євреїв (після 1939 їх вивозили у табори знищення на тер. Польщі), кримінал. злочинців та ін. Під час 2-ї світової війни у його структурі діяло бл. 150-ти філій і команд у Пд. Німеччині й Австрії під спіл. назвою «Д.». У таборі проводилися масові мед. експерименти над

ув'язненими, за якими спостерігали Г. Гімлер та ін. високопоставлені нацисти, що регулярно відвідували Д. з інспекцій. поїздками. Загалом через нього пройшло бл. 250-ти тис. в'язнів (160 тис. — гол. табір, 90 — філій) з 24-х країн світу, з яких понад 70 тис. загинули (зокрема бл. 12-ти тис. рад. військовополонених). 28 квітня 1945 (за день до підходу частин 7-ї амер. армії) підпіл. організація, що діяла у таборі, підняла повстання і завадила нацистам реалізувати план зі знищення бл. 30-ти тис. в'язнів. Після війни коменданта табору, лікарів, які проводили мед. експерименти над ув'язненими, деяких співроб. адміністрації і охоронців Міжнар. військ. трибунал у Нюрнберзі засудив до смерт. кари. За підтримки уряду Баварії та Міжнар. комітету в'язнів Д. на тер. колиш. концтабору відкрито пам'ятник (1960), мемор. комплекс і музей (1965).

Рекомендована література

1. E. Kogon. Der SS-Staat. Das System der deutschen Konzentrationslager. Frankfurt am Main, 1948;
2. H.-G. Richardi. Schule der Gewalt. Die Anfänge des Konzentrationslagers Dachau 1933-1934. München, 1990;
3. Die nationalsozialistischen Konzentrationslager: Entwicklung und Struktur. Bd. 1-2. Göttingen, 1998;
4. W. Benz, B. Distel. Der Ort des Terrors. Frühe Lager, Dachau, Emslandlager. Bd. 2. München, 2005.

В. С. Леник, Л. І. Рудницький

Бібліографічний опис:

Дахау / В. С. Леник, Л. І. Рудницький // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23667>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).